

GEORGES COURTELINE

Sinjoro Badiņ

Sceno el la skriboficeja vivado

UNUAKTA KOMEDIETO

★ ★

Kun la permeso de l' aŭtoro, el franca lingvo tradukis

René BECK

Sekretario de l' Grupo Esperantista de Tours

kaj

Raymond JEAN



TOURS (FRANCLANDO)

PRESEJO E. ARRAULT kaj K^o

1907

PERSONARO

LA DIREKTORO.

SINJORO BADIN.

OVID.

13p3x1970 hel 00258Tmf

Sinjoro Badin

Direktora skriboĉambro. — La Direktoro, sidante ĉe sia skribotablo, faras subskribojn, kiujn li tuj sorbigas. Subite, li ĉesas sian laboron kaj direktas manon al ŝnuro de sonorileto. Oni aŭdas sonorigon en la kuliso. La pordo malfermiĝas. Aperas oficeja servisto.

LA DIREKTORO

Ĉu vi, Ovid ?

OVID

Jes, Sinjor' Direktoro.

LA DIREKTORO

Ĉu Sinjoro Badin estas alveninta ?

OVID

Jes, Sinjor' Direktoro.

LA DIREKTORO, mirigita.

Sinjoro Badin estas tie ĉi !

OVID

Certe.

LA DIREKTORO

Pripensu bone tion, kion vi diras. Mi demandas vin : ĉu Sinjoro Badin, kopiisto en la tria oficejo, sidas ĉe sia ofica loko, aŭ ne ?

OVID

Sinjor' Direktoro, tie li estas.

LA DIREKTORO, suspektema.

Ovid, vi drinkis.

OVID

Mi !...

LA DIREKTORO

Nu ! Konfesu la veron, mi tiufoje ne riproĉos vin.

OVID, plorante.

Sinjor' Direktoro, mi ĵuras, mi nur trinkis glason da gliciriza akvo.

LA DIREKTORO, al si mem.

La ĉeesto de Sinjoro Badin en la ministrejo estas tia fenomeno, tia anomalia !... Fine, mi tuj bone scios. (Laŭte.) Venigu Sinjoron Badin.

OVID

Bone, Sinjor' Direktoro.

Li eliras. La direktoro daŭrigas sian laboron.
Silentado. Fine, oni aŭdas ĉe la pordo tri
frapetojn.

LA DIREKTORO

Eniru!

Aperas S^{ro} Badin.

SINJORO BADIN, li salutas kliniĝante ĝis tero.

Sinjor' Direktoro.

LA DIREKTORO, ĉiam skribante.

Bonan tagon, Sinjoro Badin. Eniru kaj sidiĝu,
mi petas.

SINJORO BADIN

Mi estas dankega.

LA DIREKTORO

Neniel, neniel. Diru al mi, Sinjoro Badin. De
preskaŭ dekkvin tagoj vi ne venis en la ministr-
ejon.

SINJORO BADIN, humile.

Ne parolu al mi pri tio !...

LA DIREKTORO

Permesu ! Precize por paroli al vi pri tio, mi pelis ke vi venu en mian skriboĉambron. Do, mi diras, de preskaŭ dekkvin tagoj vi ne venis en la ministrejon. Tion al mi sciigis via oficejestro ; kaj, ĉar mi estis maltrankvila pri via farto, mi sendis sesfoje al via loĝejo la ministrejan kuraciston. Sesfoje oni respondis al li ke vi estis en la biervendejo.

SINJORO BADIN

Sinjoro, oni mensogis. La pordisto estas fripono, kiun mi forpeligos de la luiganto.

LA DIREKTORO

Tre bone, Sinjoro Badin, tre bone, ne tiel koleru.

SINJORO BADIN

Sinjoro, mi tuj klarigos al vi. Mi estas tenita hejme de familiaj aferoj. Mortis mia bofrato...

LA DIREKTORO

Ankoraŭ !

SINJORO BADIN

Sinjoro...

LA DIREKTORO

Ha ! Sinjoro Badin, ĉu vi mokas min ?

SINJORO BADIN

Mi !...

LA DIREKTORO

Ĵus mortis via bofrato, kiel same antaŭ tri semajnoj mortis via onklino, kiel mortis via onklo la lastan monaton, via patro je la Triunuo, via patrino je Pasko !... Nekalkulante, kompreneble, ĉiujn kuzojn, kuzinojn kaj aliajn parencojn, kiujn vi ne ĉesis enterigi po unu almenaŭ ĉiusemajne ! Kia mortigado, ho ja, kia mortigado ! Ĉu oni povas imagi similan buĉadon ?... Kaj mi nun parolas, nek pri la plejjuna fratino, kiu edziniĝas du fojojn jare, nek pri la unuanaskita, kiu akuŝiĝas ĉiutrimonate. Nu ! Sinjoro, sufiĉas. Ke vi moku la homojn, mi akceptas ! Sed finon havas ĉio ; kaj se vi kredas ke la Registaro al vi pagas dumilkvarcent frankojn ĉiujare, por ke vi pasigu vian tempon ĉu edzigaute, ĉu enterigante, ĉu baptigante, vi tute eraras.

SINJORO BADIN

Sinjor' Direktoro...

LA DIREKTORO

Silentu ! Vi parolos kiam mi estos fininta ! Estas tie ĉi tri oficistoj, kiuj skribas kopiaĵojn : vi, S^{ro} Supo, kaj S^{ro} Ferlado. S^{ro} Supo laboras en la oficejo de trideksep jaroj, kaj nun oni povas atendi de li nur signojn de lia vana bonvolo. Pri S^{ro} Ferlado, estas tre simple : li vendas oleojn ekster Parizo !... Tiam, kion fari ? Jen tamen nia stato, kaj nekredible estas ke, el tri kopiistoj, la unua estas duone malsaĝulo, la dua komerca makleristo, kaj la tria ĉeestas enterigojn, de la unua tago de l' jaro ĝis la festo de Sankta Silvestro !... Kaj naive vi kredis ke tio povas tiele daŭri ? Ne, Sinjoro Badin, centfoje ne ! Mi estas lacigita de enterigoj, edziĝoj kaj baptaj !... De nun, elektu : la ĉeestadon aŭ la eksigon. Elektu ! Se la eksigon, mi ĝin akceptas, mi ĝin tuj akceptas. Ĉu tio estas klara ? Se, kontraŭe, la ĉeestadon, vi faros al mi la plezuron alveni ĉiutage en la oficejon je l' tagmezo precizege... kaj tio tuj morgaŭ. Ĉu estas klare ? Mi aldonas ke, kiam la fataleco (tiu malaminda fataleco, kiu persekutas vin kaj ŝajnas amuziĝi turmentegante vin) kon-

traŭstaros denove viajn familiajn amojn, mi vin forpelos ! Ĉu klara ?

SINJORO BADIN

Ha ! vi multege ĉagrenas min, Sinjor' Direktoro. Laŭ via parolmaniero, mi bone vidas ke vi ne estas kontenta.

LA DIREKTORO

Ne, vi eraras, mi estas kontraŭe tre kontenta.

SINJORO BADIN

Vi mokegas min.

LA DIREKTORO

Mi ! Sinjoro Badin... Mi havus tiel perfidan animon !... tiel malamindan intencon !...

SINJORO BADIN

Jes, Sinjoro ; vi mokegas min, vi estas simila al tiuj malsprituloj, kiuj ŝerce batetas mian ventron kaj nomas min « pulĉinela oficisto ». Pulĉinela !... Dio antaŭgardu vin, Sinjoro, ke vi, nur dum unu kvaronhoro, vivu mian vivon de pulĉinela oficisto.

LA DIREKTORO, mirigita.

Kial ?

SINJORO BADIN

Aŭskultu, Sinjoro. Ĉu vi iam pripensis la sorton de l' malfeliĉa oficisto, kiu obstine, sisteme, ne volas aliri la oficejon, kaj kiun la timo de l'eksigo vizitadas, persekutas, turmentas, turmentegas dum la tuta tago ?

LA DIREKTORO

Vere ne.

SINJORO BADIN

Nu, Sinjoro, tio estas terura afero, kaj tamen jen estas mia vivo. Ĉiumatene mi riproĉas min; mi diras al mi : « Badin, iru en la oficejon; de ok tagoj vi ne tien iris ! » Tiam mi vestiĝas kaj foriras; mi aliras al la oficejo. Sed ho ve ! Sur la vojo mi eniras biervendejon, mi trinkas unu glason da biero..., du..., tri glasojn ! Mi rigardas la horloĝon kaj pensas : « Kiam ĝi montros la ĝustan horon, mi iros al la ministrejo. » Bedaŭrinde, kiam ĝi montris la horon, mi atendas ke ĝi montros la kvaronon; kiam ĝi montris la kvaronon, mi atendas ke ĝi montros la duonon !...

LA DIREKTORO

Kiam ĝi montris la duonon, vi ankoraŭ tie restas dum unu plia kvaronhoro...

SINJORO BADIN

Perfekte ! Poste mi diras al mi : « Estas tro malfrue. Ŝajnus ke mi mokas la homojn. Mi aliafoje iros !... » Kia vivado ! Kia vivado ! Mi, kiu havis tre bonan stomakon, tre bonan dormadon, tre bonan gajecon, ne plu konas la plezuron ; mia nutrado ŝajnas al mi tiel acida kiel galo ! Kiam mi eliras, mi laŭiras la murojn, simila al fripono, al spionulo, mi senĉese timas la renkonton de unu el miaj estroj ! Kiam mi reeniras, mi pensas vidi ĉe la pordisto eksigan dekretan. Ĉiam timante la forpelon, mi vivas tiel kvietan kiel kondamnito, kiu la ekzekuton atendas... Ha ! Dio !...

LA DIREKTORO

Unu demandon, Sinjoro Badin, ĉu serioze vi parolas ?

SINJORO BADIN

Mia koro neniel emas al ŝercado !... Pripensu do, Sinjor' Direktoro. La ducent frankoj, kiujn ĉiumonate oni tie ĉi al mi donas, estas ĉio kion mi posedas. Kiel mi vivus, se ilin oni ne plu donus al mi ? Ĉar mi havas nenian iluzion : mi estas tridek kvinjara, kaj, kiam malfeliĉulo, atinginta tiun

teruran aĝon, forlasas sian laborilon, li ne plu povas esperi trovi alian ! Jes, tio ne estas gaja, certe ! Tial mi turmentigas !... Sinjoro, mi plimalgrasiĝis po dudek funtoj de kiam *mi estas neniam* en la ministrejo ! (Li refaldas la malsupron de sia pantalono.) Rigardu miajn tibikarnojn, ĉu ili ne similas kandelojn ? Kaj se vi povus vidi mian lumbon ! ĝi ŝajnas lumbo de senhaŭtigita kato ; estas plorinde. Nu, Sinjoro (inter ni viroj, mi povas tion diri), hodiaŭ matene, mi rigardadis scieme mian postajon per spegulo. Nu ! — mi estas ree malsana, kiam tion mi memoras — kia vidaĵo ! Estas malgrasa postajeto, apenaŭ tiel dika kiel la du pugnoj !... Mi ne plu havas « post vangojn » ; ilin fluidigis sendube ĉagreno, senĉesaj timoj, timegadoj.) Plie mi, nokte, tusas, ŝvit egadas, leviĝas kvin aŭ sesfoje por trinki akvon ! (Skuante la kapon.) Ho ! tio finiĝos malbone.

LA DIREKTORO, kortuŝanta.

Nu ! ĉeestu en la oficejo, Sinjoro Badin

SINJORO BADIN

Ne eble ! Sinjor' Direktoro.

LA DIREKTORO

Kial ?

SINJORO BADIN

Mi ne povas... Tio enuigas min.

LA DIREKTORO

Se ĉiuj viaj kolegoj same parolus...

SINJORO BADIN, iom akra.

Mi rimarkigos vin, Sinjor' Direktoro, kun respekto kiun mi ŝaldas al vi, ke oni ne povas kompari min kun miaj kolegoj. Miaj kolegoj donas nur al la oficejo sian fervoron, sian agemecon, sian inteligentecon kaj sian tempon; mi vivon mian al ĝi oferas! (Malespere.) Ho! tio ne plu povas daŭri!

LA DIREKTORO, stariĝante.

Estas iom opinio mia.

SINJORO BADIN, ankau stariĝante.

Ĉu ne?

LA DIREKTORO

Nepre. Al mi alportu eksigau leteron, mi transdonos ĝin al la Ministro.

SINJORO BADIN, mirigita.

Eksiĝan leteron ? Sed, Sinjor' Direktoro, mi ne intencas eksiĝi ; mi nur petas ke vi pligrandigu mian salajron.

LA DIREKTORO

Nu ! Pligrandigo...

SINJORO BADIN, ĉe la sojlo de l' pordo.

Ja, Sinjoro, vi devas esti justa. Mi tamen ne povas min mortigi por ducent frankoj ĉiumonate.

Falas la kurleno.

